

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra de științe socio-umane și asistență socială

CURRICULUM

la unitatea de curs *Sociologia conducerii*

(învățământ cu frecvență la zi, Ciclul II, studii superioare de master)

Autor: conf. univ., dr. Gheorghe Neagu

Bălți, 2017

Variantă actualizată discutată și aprobată la Ședința Catedrei de științe socio-umane și asistență socială din 14 martie 2017, proces verbal nr. 6

Confirmată în ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale

din 29 martie 2017, proces verbal nr.8

I. Informații de identificare a cursului

Facultatea: Drept și Științe Sociale

Catedra: științe socio-umane și asistență socială

Domeniul general de studiu: 38 Drept; 31 Științe politice; Asistență socială; 42 Științe ale naturii

Programe de master: Politici europene și administrație publică; Relații de muncă și managementul resurselor umane; Politici și servicii sociale pentru familie și copil; Supervizare în asistența socială; Ecologie agricolă

Statutul: unitate de curs opțională

Administrarea unității de curs:

a) studii cu frecvență la zi

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Sem.	Lab.	L. ind.		
	5	150	24	16		110	Examen combinat	Româna

II. Informații referitoare la cadrul didactic:

Numele, prenumele titularului cursului: **Gheorghe Neagu**

Gradul științific: doctor în istorie

Tel.: 069224522

e-mail: neagu.gheorghe@gmail.com

III. Integrarea cursului în programul de studii

Unitatea de cursul *sociologia conducerii* este prevăzută în planurile de învățământ pentru studenții de la următoarele programe de master:

- Relații de muncă și managementul resurselor umane;
- Politici europene și administrație publică;
- Managementul administrației publice;
- Supervizare în asistență socială;
- Politici și servicii sociale pentru familie și copil;
- Ecologie agricolă

În procesul predării unității de curs Sociologia conducerii se proiectează realizarea următoarelor **obiective**:

- formarea la masteranzi a unei imagini sociologice adecvate despre subsistemul de conducere ca element important al sistemului societal;
- consolidarea gândirii manageriale din perspective domeniului de formare profesională al masterandului;
- formarea/consolidarea capacității de cercetare empirică și de stabilire a diagnozei sociologice a sistemelor de conducere.

Cursul este conceput în calitate de „sociologie reflexivă”, adică acel tip de sociologie care este profesională și publică, nu doar academică și informativă, deschisă și constructivă, nu doar autoreferențială, bazată pe opțiunea transferului critic și sistematic al cunoașterii sociologice în spațiul public al acțiunilor individuale și sociale.

În același timp, ne-am străduit să oferim temeuri pentru stabilirea unor relații cât mai armonioase și mai productive între cunoașterea sociologică și cunoașterea din alte științe sociale, în special cea din știința administrației și bazele științei politice, dreptul muncii sau științele comunicării. Împrumutând experiența unui colectiv de autori¹, am conceput fiecare curs ca o „micromonografie” a domeniului analizat, prezentând teoriile reprezentative și metodologice de cercetare cel mai adesea utilizate, sintetizând teoriile și enunțurile esențiale, prezentând bibliografii reprezentative și întrebări pentru continuarea reflecției personale. Masterandului nu i se prezintă doar informații, ci el este invitat să participe la construcția profesională a sociologiei

¹ Sociologie. Volum coordonat de Lazăr Văsceanu. Iași: Polirom, 2011.

domeniului analizat și chiar să contextualizeze reflexiv cunoașterea deschisă unei viitoare dezvoltări.

Concomitent, cursul va contribui la îmbunătățirea procesului de elaborare a tezelor de master, la formarea responsabilității profesionale a viitorilor funcționari publici în procesul elaborării dimensiunilor praxiologice ale activității.

Studenții trebuie să cunoască la perfecție subiectele abordate în cadrul acestei unități de curs pentru a utiliza cunoștințele și deprinderile dobândite în procesul adoptării unor decizii în condițiile schimbărilor sociale rapide. În acest context specificăm că încercăm să propunem o sociologie a conducerii ce se vrea profesională în construcție, publică prin consecințe și individualizată în receptare.

Însușirea temeinică a cursului de sociologie a conducerii, facilitează sesizarea adecvată a altor unități de curs, creează premise favorabile pentru realizarea unor investigații cu caracter inter și multidisciplinar.

IV. Competențe prealabile:

- capacitatea de evaluare adecvată a evenimentelor social-politice, economice, ideologice, culturale;

-capacitate de sinteză a activităților publice într-un cadru social concret.

V. Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

CP1

- Operarea cu concepte și metode științifice din domeniul asistenței sociale, teoriilor moderne și utilizarea lor în cadrul serviciilor sociale pentru familie și copil și în comunicarea profesională.(Programul de studii: PF, SA);
- Analiza și sinteza informației privind politicile europene utilizând materialul documentar și bibliografic inclusiv cu utilizarea TIC.(Programul de studii: PEAP);
- Operarea cu noțiunile, conceptele, principiile și teoriile specifice domeniului dreptului muncii și managementului resurselor umane, în scopul aplicării eficiente a acestora în activitatea profesională (Programul de studii: RMMRU);

CP2

Utilizarea creativă a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor din domeniul politicilor sociale și managementului serviciilor sociale pentru familie și copil, supervizării și alte activități specifice domeniului social în vederea realizării cercetărilor în domeniu.(Programul de studii: PF, SA)

Aplicarea integrată a cunoștințelor teoretice, a aparatului conceptual și metodologic pentru rezolvarea problemelor practice noi din domeniul politicilor europene și administrației publice.(Programul de studii: PEAP)

Utilizarea cunoștințelor teoretice, a metodelor și procedeele moderne specifice domeniului dreptului muncii și managementului resurselor umane în activitatea practică și de cercetare.(Programul de studii: RMMRU);

CP 3

Cunoașterea politicilor sociale, serviciilor sociale și a modalităților, principiilor și strategiilor de management al serviciilor sociale pentru familie și copil.(Programul de studii: PF, SA);

Selectarea metodelor eficiente de adoptare a deciziilor în soluționarea problemelor managementului serviciilor publice prin adaptarea activității decizionale la necesitățile pieței serviciilor publice și intereselor beneficiarilor acestora.(Programul de studii: PEAP);

CP4

Elaborarea și implementarea metodologiei de organizare și planificare strategică a resurselor umane în sectorul public.(Programul de studii: PEAP)

CP5

Identificarea și aplicarea prevederilor normative privind sistemul public, inclusiv elaborarea proiectelor de acte normative.(Programul de studii: PEAP)

Planificarea strategică a activității profesionale curente și de personal, în scopul dezvoltării instituționale pe termeni medii și de perspectivă(Programul de studii: RMMRU);

CP6

Realizarea la diferite nivele a cercetărilor de eficiență a politicilor publice și sociale pentru familie și copil și elaborarea strategiilor de dezvoltare a acestora în funcție de solicitările și problemele sociale ale acestora.(Programul de studii: PF);

Selectarea metodelor de control a administrației publice în raport cu interesele beneficiarilor de servicii prestate către populație și bunele practici europene.(Programul de studii: PEAP);

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională(Programul de studii: PEAP);

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională (Programul de studii: RMMRU);

CT1. Utilizarea tehnologiilor contemporane în colaborarea profesională.(Programul de studii: EA)

CT2. Abilitatea de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor în echipă multidisciplinară de experți din domeniu.(Programul de studii: PEAP);

CT3. Proiectarea și aprecierea periodică a performanțelor profesionale (Programul de studii: PEAP).

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii. (Programul de studii: RMMRU).

CT3. Aplicarea diverselor modalități de autoinstruire și autoperfecționare în domeniul ecologiei.(Programul de studii: EA)

VI. Finalitățile cursului:

- la finele unității de curs se estimează că studentul va fi capabil să conceapă sistemul de conducere ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toate componentele interacționează și se ajustează reciproc;
- va fi capabil să identifice locul și rolul conducerii în cadrul sistemului societal, a multiplelor relații de intercondiționare dintre conducere și celelalte componente ale vieții sociale;
- va fi capabil să demonstreze importanța sociologiei conducerii în contextul integrării, în perspectivă, a Republicii Moldova în Comunitatea Europeană;
- va fi capabil să utilizeze metodele și tehnicile de cercetare științifică a diverselor subsisteme ale sistemului de conducere;
- va demonstra eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare a fenomenului complex al conducerii proceselor sociale.;
- va demonstra cunoașterea temeinică a realității sociale prin capacitatea de a realiza analize critice ale raportului dintre subsistemul de conducere și sistemul societal;
- va conștientiza necesitatea de a se raporta permanent la contextul social atunci când se pune problema înțelegerii eficienței conducerii.

VII. Calendarul desfășurării unității de curs

a) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la curs / prelegeri

Nr.	Tema	Nr. de ore
1	Sociologia conducerii în structura cunoașterii sociologice	2
2	Teorii și paradigme în sociologia conducerii	2
3	Particularitățile metodologiei sociologiei conducerii	4
4	Dimensiunea macrosociologică a conducerii	2
5	Instituțiile sociale și conducere socială	2
6	Omul/actorul în sistemul relațiilor de conducere: dimensiunea microsociologică	2
7	Rolul liderismului în organizație	2
8	Cultura organizațională	2
9	Aspecte sociologice ale conflictului	2
10	Motivația participării în context organizațional	2
11	Asigurarea informațională a sistemelor de conducere. Sociologia aplicativă în practica de conducere	2
	Total	24

b) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Consituirea sociologiei conducerii	2
2.	Structura organizatorică a societății	2
3	Cultură organizațională. Dezvoltare organizațională	2
4.	Conflictul organizațional	2
5.	Conducerea colectivului de muncă	2
6.	Întreprinderea ca sistem social	2
7.	Particularitățile metodologiei sociologiei conducerii	2
8.	Diagnoza sociologică în activitatea de conducere	2
	Total	16

VIII. Conținuturi

Cursul nr.1: Sociologia conducerii în sistemul cunoașterii sociologice

Sistemul cunoștințelor sociologice, specificitatea și structura acestuia. Conducerea în calitate de subiect al cunoașterii sociologice

Obiectul sociologiei conducerii-procese de conducere ce derulează în cadrul sistemelor sociale ale diferitor structuri organizaționale. Particularitățile abordării sociologice a proceselor de conducere

Subiectul sociologiei conducerii- legăturile sociologice ale procesului de conducere în cadrul diverselor tipuri de comunități, organizații, instituții sociale și a societății în ansamblu.

Deosebirea *sociologiei conducerii* de *sociologia managementului*. Caraportul noțiunilor: conducere; sistem administrativ; management. Abordări ale conceptului de *conducere*.

Sarcinile principale ale sociologiei conducerii. Funcțiile sociologiei conducerii. Legătura sociologiei conducerii cu alte științe fundamentale și aplicative ce studiază procesul de conducere.

Cursul nr.2: Teorii și paradigme în sociologia conducerii

Teorii organizaționale clasice – Max Weber, Henry Fayol, Frederick Taylor

Teorii organizaționale neoclasice – Herbert Simon, Chester Barnard

Școala resurselor umane – Elton Mayo, Abraham Maslow, Douglas McGregor

Teoria sistemică, teoria haosului.

Cursul nr.3: Particularitățile metodologiei sociologiei conducerii

Tipuri de cercetări sociologice. Cercetări sociologice aplicative. Metodologia realizării cercetărilor sociologice empirice.

Metode și tehnici de culegerea informației sociologice: observația, analiza documentelor, ancheta prin intermediul chestionarului, interviul sociologic, evaluări ale experților, testele, experimentul social.

Etapele cercetării sociologice empirice.

Valorificarea rezultatelor cercetării

Argumentarea sociologică a inovațiilor. Diagnoza sociologică în activitatea de conducere
Importanța diagnozei în activitatea de conducere.

Principalele obiective ale diagnozei sociologice în procesele de conducere.

Etapele obligatorii în elaborarea și utilizarea indicatorilor obiectiv-necesari stabilirii unui diagnostic realist.

Analiza decizională.

Aspecte ale controlului procesului de conducere. Locul și rolul controlului în spațiul organizațional.

Modalități eficiente de cercetare a controlului: metoda particularizării scopului; modalități integrative de control; exercitarea controlului ca proces integrat.

Studiu de caz: *Rolul Laboratorului de studii europene, sociologie aplicativă și politici europene* din USARB în cercetarea problemelor conducerii proceselor sociale.

Cursul nr.4: Dimensiunea macrosociologică a conducerii

Organizația socială ca proces și sistem al interacțiunii statusurilor și rolurilor sociale ale indivizilor, grupurilor și comunităților sociale.

Teoria și sociologia organizațiilor-parte componentă a sociologiei conducerii. Organizarea socială a societății și a subsistemelor sale. Legitățile apariției și dezvoltării organizațiilor în diverse sfere ale vieții sociale. Organizație socială ideală și efectivă/reală.

Tipologia organizațiilor. Luarea în considerare a particularităților diferitelor organizații în practica procesului de conducere. Organizații formale și neformale. Organizația și birocratia. Funcționarea organizațiilor în diverse sfere ale vieții sociale.

Aspecte sociale și individuale ale structurilor organizaționale. Individul în organizație

(dimensiunea macrosocială). Instituționalizarea organizațiilor. Funcționarea organizațiilor în condițiile realității sociale moldovenești. Tehnologiile sociale contemporane de conducere (abordate cu luarea în considerare a particularităților cultural-istorice a societății moldovenești).

Tema nr.5: Instituțiile sociale și conducere socială

Particularitățile instituțiilor sociale. Funcțiile instituțiilor sociale. Factorii care condiționează eficiența activității instituțiilor sociale. Integrarea instituțiilor sociale în mediul social.

Rolul instituțiilor sociale în conducerea proceselor sociale, în asigurarea formelor și tipurilor stabile a legăturilor sociale, în realizarea controlului social. Tipurile instituțiilor sociale.

Particularitățile funcționării principalelor instituții politice în societatea contemporană: realitatea moldovenească și experiența internațională. Dreptul în calitate de instituție socială. Instituțiile sociale ale economiei de piață.

Dinamica instituțională în sfera socială. Transformarea instituțiilor sociale care reglementează relațiile de muncă, mediul ecologic, asistența socială a populației, procesele demografice din cadrul societății. Rolul instituției învățământului în societatea informațională. Reforma sistemului educațional din Republica Moldova.

Rolul instituțiilor sociale în modernizarea societății moldovenești

Cursul nr.6: Omul/actorul în sistemul relațiilor de conducere: dimensiunea microsociologică

Activitatea socială și acțiunea socială în sistemul interacțiunii sociale. Activitatea de conducere-formă a acțiunii sociale.

Locul și rolul individului/actorului în activitatea de conducere. Grupurile și comunitățile sociale. Comportamentul actorului în organizații. Conceptul de *status social* și conceptul de *rol social*. Instituțiile sociale-totalitate a statutelor și rolurilor sociale. Teoria schimbului.

Interacțiunea simbolică în practica de conducere. Interpretarea interacțiunii între actori în concepția interacționismului simbolic și etnometodologie.

Conflictele din cadrul grupurilor sociale și dintre grupuri ca rezultat al ciocnirii rolurilor și statutelor sociale. Conflictul intrarol în conducere-contradicție între prescripțiile de status și așteptările sociale.

Interacțiune optimală din cadrul grupului-strategii microsociologice.

Metodologia studierii comportamentului organizațional
Cursul nr.7: Rolul liderismului în organizație Conceptul de lider și liderism. Tipuri de liderism. Liderism și conducere: caracteristici comune și deosebiri. Stilul de conducere. Studiarea și perfecționarea stilului de conducere în calitate de problemă sociologică. Tipologia stilurilor de conducere. Raportul dintre stilul de conducere și nivelul de dezvoltare al grupului social și caracteristicile personale ale conducătorului. Capacitățile profesionale, organizatorice, comunicative, pedagogice ale conducătorului. Stilul de conducere și autoritatea conducătorului.
Cursul nr.8: Cultura organizațională Definiția culturii organizaționale. Elementele structurale ale culturii organizaționale. Tipologia culturilor organizaționale. Metodologia stabilirii diagnozei și dezvoltării culturii organizaționale. Cultura organizațională occidentală și cultura organizațională moldovenească. Dezvoltare organizațională. Studiu de caz: Cultura organizațională în USARB.
Cursul nr. 9: Conflictul organizațional Geneza conflictului. Definiția conflictului. Factorii determinanți ai apariției și declanșării conflictului. Tipologia conflictelor: intraindividuale și interindividuale, intragrupale și intergrupale (interorganizaționale), de scurtă durată și de lungă durată, latente și manifeste, productive (constructive) și distructive. Conflicte la nivelul organizației. Greva – conflict social cu impact organizatoric. Variante de desfășurări a grevei. Funcțiile conflictului (Lewis A.Coser). Modalitățile de atenuare și eliminare a conflictului. Paradigma pluralismului conflictelor sociale (R.Darendorf): intensitatea și violența conflictelor, reglementarea conflictelor sociale. Importanța profilaxiei manageriale în asigurarea detensionării situațiilor conflictuale. Formele de terapie organizatorică a conflictelor: metode analitice (rezolvarea de probleme, convingerea);

metode de negociere (compromisul, consensul, diplomația, concilierea, arbitrajul).

Tema 10. MOTIVAȚIA PARTICIPĂRII PERFORMANTE ÎN CONTEXT ORGANIZAȚIONAL

Formarea atitudinii responsabile față de muncă. Elementele atitudinii față de muncă. Etapele formării atitudinii față de muncă. Teorii privind formarea atitudinilor: teoriile învățării și consolidării; teoriile consistenței cognitive (F.Heider, L.Festinger, B.Daryl).

Motivație și motiv. Dimensiunile motivului. Funcțiile motivului. Tipologia motivelor.

Variatatea motivațiilor. Factorii determinanți ai complexului motivațional: factori intrinseci și factori extrinseci.

Strategii de motivare a performanței participării. Elementele motivării participării performante. Raportul dintre satisfacție și performanță (productivitate).

Concepții și teorii motivaționale: teorii de conținut (teoria lui A.Maslow “piramida trebuințelor”; teoria lui F.Herzberg “teoria factorilor duali”; teoria lui O.McClelland “teoria trebuințelor învățate”); teorii de proces (teoria așteptării; teoria echității; teoria fixării scopului; teoria schimbului; teoria modelului socio-cultural al trebuințelor-necesităților).

disocierea. Factorii exteriori: factorii naturali și tehnico-materiali; factorii socio-istorici și socio-culturali; factori sociali propriu-ziși.

Studiu de caz: Motivația studentului de la ciclul II-studii de master

Cursul nr.11. Asigurarea informațională a sistemelor de conducere. Sociologia aplicativă în practica de conducere

Necesitatea obiectivă în asigurarea informațională a conducerii și rolul acesteia în subsistemul de conducere. Esența informației sociale, specificul sociologic al acesteia. Comunicarea socială și informația. Izvoarele informației sociologice. Tipologia informației sociologice: informație obiectivă și informație subiectivă-de evaluare, informație primară și informație secundară.

Caracteristicile informației sociologice: autenticitate, reprezentativitate, validitate, operativitate, optimalitate.

Dimensiunea sociologică a informației tehnice, economice, ecologice, pedagogice și a altor tipuri de informație.

Informația și alegerea scopului. Informația și adoptarea deciziilor în conducere. Rolul informației sociologice la diverse etape ale sistemului de conducere. Efectuarea controlului în

baza informației sociologice.

Studiu de caz: Calitatea procesului comunicațional în USARB.

IX. Activități de lucru individual:

Nr.	Sarcini pentru masteranzi	Nr. de ore
1.	Cursul nr.1. Sociologia conducerii în sistemul cunoașterii sociologice - să identifice manifestările, contextul modernității care au generat apariția sociologiei; - să sesizeze conținutul sociologiei actuale, ca știință care studiază lumea vieții sociale așa cum este relevată de individualități umane în componente sau acțiuni, relații sau interacțiuni ce se desfășoară în sisteme sociale de tipul grupurilor, organizațiilor, comunităților sau societăților. - să identifice particularitățile nivelului macrosocial de analiză a societății și particularitățile nivelului microsocial; - să identifice, cât mai cuprinzător, ariile întrebărilor sociologice; - să elaboreze, în baza elucidării problematicii sociologiei, definiția proprie a acestei științe; - să identifice unghiul de vedere specific al sociologiei în cercetarea realității sociale; - să aplice criteriul „unghiul de vedere specific” în abordarea raportului dintre sociologie și politologie, sociologie și știința administrației; sociologie și dreptul muncii; - să identifice domeniile prioritare de cercetare a problemelor sociale din societatea moldovenească; - să identifice manifestările sociologiei ca știință reflexivă: a. produce cunoaștere despre societatea studiată și b. concomitent se analizează pe sine în procesul de producere și de aplicare a acestei cunoașteri; - să interpreteze adecvat raportul dintre sociologia generală și sociologia de ramură;	10

	- să intuiască adecvat obiectul de studiu și problematica sociologiei conducerii; - să identifice cele mai importante probleme studiate de sociologia conducerii din perspectiva realității moldovenești; - să explice cele trei nivele de organizare a sistemului cunoștințelor sociologiei conducerii: teoretic; concret-sociologic; inginerie socială; - să cunoască funcțiile sociologiei conducerii în contextul funcțiilor sociologiei generale; - să identifice relevanța cunoașterii sociologice contemporane; - să cunoască căile de afirmare a sociologiei, inclusiv a sociologiei conducerii, în activitatea administrației publice, a instituțiilor și organizațiilor sociale din domeniul dreptului, asistenței sociale, științelor agricole.	
2	Cursul nr.2. Teorii și paradigme în sociologia conducerii - să sesizeze rolul teoriei în cunoașterea sociologică; - să identifice criteriile de tipizare a teoriilor conducerii ; - să explice valoarea euristică a teoriilor conducerii; - să identifice caracteristicile comune și specifice ale teoriilor clasice și contemporane despre conducere; - să sesizeze importanța ideii conform căreia conducerea este un fenomen prea complex pentru a putea fi cuprins de o singură teorie; - să identifice teoriile despre conducere mai adecvate domeniului de formare profesională ; - să identifice teoria/teoriile care corespund în cel mai înalt grad cu manifestările procesului de conducere din Republica Moldova ; - să explice corelația dintre subsistemul de conducere și reducerea sărăciei și a excluziunii sociale; Sociologia aplicativă în practica de conducere - să cunoască tipurile de cercetări sociologice. - să sesizeze logica metodologiei realizării cercetărilor sociologice empirice;	10

	să caracterizeze următoarele metode și tehnici de culegere a informației sociologice: observația, analiza documentelor, ancheta prin intermediul chestionarului, interviul sociologic, evaluări ale experților, testele, experimentul social. - să caracterizeze succint etapele cercetărilor sociologice empirice; - să argumenteze importanța diagnozei sociologice în activitatea de conducere; să participe la realizarea proiectelor din cadrul Laboratorului de studii europene, sociologie aplicativă și politici europene din USARB .	
4	Cursul nr.4. Dimensiunea macrosociologică a conducerii - să identifice cele trei dimensiuni ale abordării sociologice a sistemului de conducere: macrosocial, mezosocial și microsocial; - să caracterizeze particularitățile viziunii macrosociale a sistemului de conducere; - să identifice particularitățile tipurilor de conducere în funcție de subiectul conductor care influențează (alte entități); - să definească organizația socială; - să clasifice organizațiile sociale din perspectiva mai multor criterii; - să identifice principalele organizații sociale din domeniul de formare profesională; - să explice procesul instituționalizării organizațiilor; - să identifice unele particularități ale organizațiilor din societatea moldovenească în raport cu organizațiile sociale din societățile stabile, autentic democratice; - să definească conceptul de tehnologii sociale; - să sesizeze necesitatea luării în considerare a particularităților cultural-istorice a societății moldovenești în procesul implementării unor modele organizaționale împrumutate din societățile occidentale.	10
5	Tema nr.5. Instituțiile sociale și conducere socială - să definească noțiunea de instituție socială;	10

	- să identifice premisele constituirii instituțiilor sociale; - să identifice elementele structurale ale instituției sociale; - să identifice condițiile care asigură funcționarea eficientă a instituțiilor sociale; - să argumenteze rolul principal al depersonalizării activității instituțiilor sociale; - să clasifice instituțiile sociale; - să caracterizeze principale tipuri de instituții sociale din perspectiva domeniului de formare profesională; - să identifice principale tendințe ale procesului de instituționalizare în societatea moldovenească;	
6	Cursul nr.6 Omul/actorul în sistemul relațiilor de conducere: dimensiunea microsociologică - să identifice specificitatea abordării microsociologice a procesului de conducere; - să trateze rolul individului în sistemul de conducere din perspectiva statutelor și rolurilor sociale exercitate în cadrul organizațiilor din domeniul de formare profesională; - să identifice conflictele de roluri și modalitățile de soluționare a acestora; - să sesizeze specificul abordării adeptilor interacționismului simbolic și etnometodologic; - să scrie un eseu cu genericul Rolul individului în eficientizarea procesului de conducere din domeniul (se indică domeniul de formare profesională al masterandului).	10
7	Cursul nr.7: Rolul liderismului în organizație - să identifice 5 tipuri de definiții ale conceptului de lider; - să identifice caracteristicile comune și deosebirile dintre liderism și conducere; - să definească stilurile de conducere din diverse perspective; - să realizeze tipologia stilurilor de conducere; - să identifice calitățile conducătorului.	10

8	Cursul nr.8: Cultura organizațională - să definească cultura organizațională; - să identifice elementele structurale ale culturii organizaționale; - să realizeze tipologia culturii organizaționale; - să identifice particularitățile culturii organizaționale moldovenești; - să elaboreze un eseu cu genericul <i>Cultura organizațională în....</i> (<i>organizația în cadrul căreia funcționează</i>); - să identifice metodele și tehnicile de cercetare ale culturii organizaționale în USARB.	10
9	Cursul nr. 9: Conflictul organizațional - să elucideze geneza conflictului; să compare 2-3 definiții ale conceptului de conflict, argumentându-și poziția în raport cu acestea; - să realizeze tipologia conflictelor; - să sesizeze modalitățile principale de soluționare a conflictelor; - să demonstreze importanța profilaxiei manageriale în asigurarea detensionării situațiilor conflictuale.	10
10	Cursul nr.10: Asigurarea informațională a sistemelor de conducere - să demonstreze necesitatea obiectivă în asigurarea informațională a conducerii și rolul acesteia în subsistemul de conducere. - Să identifice tipurile de comunicare în cadrul organizației; - Să elucideze caracteristicile și rolul informației sociologice în cadrul sistemului de conducere; - Să identifice metodele și tehnicile de cercetare a calității procesului comunicațional în USARB	

X. Evaluare:

Evaluarea *curentă* are loc la seminarii prin note acumulate pentru sarcinile de lucru independent, lucrări de control, teste, prezentări de referate, comunicări.

Evaluarea *finală* se va desfășura sub forma unui **examen combinat**. Biletul de examinare va cuprinde trei subiecte ce rezultă din conținuturile cursului. Subiectele de examinare vor fi formulate reieșind din finalitățile unității de curs și competențele speciale. Un subiect îl constituie proiectul investigației sociologice, elaborat pe parcursul semestrului. Nota de la examen constituie 50% din nota finală, iar 50 % revin notei medii acumulate la seminarii,

Cerințe pentru întrebările teoretice:

1. Expunerea logică, consecventă a materialului din curriculum;
2. Referințe la opinii științifice consacrate;
3. Utilizarea propriilor argumente în baza cercetărilor individuale ;
4. Nivelul lingvistic al expunerii (Utilizarea terminologiei științifice a disciplinei).

Cerințe față de întrebarea practică

1. Corectitudinea soluționării studiului de caz/elaborării proiectului cercetării sociologice;
2. Argumentarea textuală a soluției obținute;
3. Originalitatea metodei de soluționare

Tematica proiectelor de cercetare la „Sociologia conducerii”

1. Gradul de încredere al populației în activitatea organelor administrației publice locale;
2. Gradul de implicare al cetățenilor în elaborarea și adoptarea deciziilor la nivel central ;
3. Gradul de implicare al cetățenilor în elaborarea și adoptarea deciziilor la nivelul organelor administrației publice locale;
4. Eficiența activității organelor administrației publice centrale din perspectiva integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană ;
5. Transparența și etica deontologică în activitatea administrației publice locale;
6. Capacitățile operaționale ale autorităților locale în managementul proiectelor ;
7. Autoritățile locale și managementul ecologic;
8. Administrarea protecției mediului la nivel raional;
9. Guvernarea ecologică regională (Regiunea de Dezvoltare Nord) ;
10. Calitatea managementului procesului de formare profesională în USARB ;
11. Calitatea managementului ecologic național;
12. Managementul ecologic corporativ ;

13. Administrarea protecției mediului în mun. Bălți ;
14. Managementul studiilor de masterat în USARB
15. Cultura organizațională în entitatea X
16. Motivația muncii în organizația X
17. Cultura organizațională în USARB.
18. Calitatea comunicării în USARB.
19. Cultura organizațională în ... (organizația în cadrul căreia funcționează masterandul).
20. Rolul organelor administrației publice locale în realizarea incluziunii sociale a grupurilor marginalizate;
21. Rolul organelor administrației publice în inserția tinerilor pe piața muncii ;
22. Capacitățile operaționale ale autorităților locale în managementul proiectelor ce țin de migrație.

XI. Bibliografie

- Vlăsceanu, M. Organizații și comportament organizațional. Iași: Polirom, 2003;
- Buzărnescu, Ștefan. Introducere în sociologia organizațională și a conducerii. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 1995;
- Hoffman, O. Sociologia organizațiilor. București: Editura Economică, 2004;
- Ionescu, M. Cultura organizațională. Comportamentul în instituțiile economice moderne. București: Editura ASE, 2007;
- Boboc, I. Comportament organizațional și managerial: fundamente psihosociologice și politologice. Vol. I, Editura economică, București, 2003;
- Maslow, A. Morivație și personalitate. București: Editura Trei, 2007;
- Șandor, Sorin Dan, Creța, Simona Claudia. Indicatorii globali ai guvernantei-considerente metodologice, în Revista Transilvană de științe Administrative, nr.2, 2014, p.114-129;
- Chișlea, Ion. Cultura organizațională în Moldova și impactul ei asupra performanței companiilor//<http://www.eco.md/index.php/marketing/hr/item/2917-cultura-organiza....>
- Varzari, Pantelimon. Birocrația ca tip special de organizare socială în abordarea weberiană, în Moldoscopie (Probleme de analiză politică), Chișinău, 2013, nr.2; p.35-46;
- Stamatin, R. Evoluția teoriilor cu privire la organizare și conducere, în Moldoppscopie (Probleme de analiză politică), Chișinău, 2012, nr.2, p. 26-41;

Șandor, Sorin Dan, Raboca, Horea. Măsurarea performanțelor în administrație public, în revista Transilvană de Științe Administrative, nr.3, 2004, p.150-157;

Gorobievschi, Svetlana, Prodan-Șestacova, L. Cultura guvernării și satisfacția cu viața a populației în Republica Moldova, în Revista/Journal Economica, nr,2, 2014, p. 121-133;

Onicov, Vasile. Motivație-satisfacție-performanță, în Studia Universitas, Seria științe sociale, 2009, nr.8, p. 222-226;

Jarovlea, Elvira. Rolul comportamentului organizațional în activitatea instituțiilor din Republica Moldova. Teză de doctor în economie. Chișinău, 2015;

Raport privind analiza funcțională a Ministerului Afacerilor Interne a Republicii Moldova, www.mai.gov.md;

Borcoman, R., Mancaș, M. Oportunitatea implementării tehnologiilor moderne de comunicare în activitatea managerială din Republica Moldova. Chișinău: Editura ASEM, 2011;

Cornelius, H., Faire, S. Știința rezolvării conflictelor: Fiecare poate câștiga. București: Editura științifică și tehnică, 1996; 2010;

Demerji, I. Impactul culturii organizaționale asupra dirijării conflictelor și stresului în cadrul unităților economice din Republica Moldova. Chișinău: Editura ASEM, 2010;

Вебер М. Избранные произведения, Москва: Прогресс, 1990;

Осеев А.А. Социально-психологический портрет руководителя: идеальная модель и способы ее измерения//Вестник МГУ. Серия 18. Социология и политология, №1, 2011, p. 126-144;

Майорова, Н.В. Социология управления: учеб. Пособие/Н.В. Майорова, С.А. Баркалов, А.И.Половинкина, И.С. Половинкин.-Воронеж: Научная книга, 2011;

Ватанабе И. Современные концепции управления: испытанные временем методы достижения успеха в конкурентной борьбе. М.: ГроссМедиа, 2005;

Социальный менеджмент: учебник/В.С. Афанасьев, М.В. Багдай и др, 2-е изд, -М.2000;

Социология управления: стратегии, процедуры и результаты исследований / Редколлегия: А.В.Тихонов (отв. ред.) и др. – М.: «Канон+» РООИ «Реабилитация», 2010;

Осеев А.А. Социально-политический портрет руководителя: идеальная модель и способы ее измерения// Вестник МГУ, серия 18. Социология и политология, 2011, №1;

Интернет-ресурсы

<http://journal.socio.msu.ru/> - журнал «Социология»

<http://www.nir.ru/socio/scipubl/socjour.htm> - «Социологический журнал»

<http://www.nir.ru/socio/scipubl/socis.htm> - «Социологические исследования» (социс)

<http://lib.socio.msu.ru/1/library> - Электронная библиотека социологического факультета МГУ имени М.В.Ломоносова

www.ecsocman.edu.ru – портал по социологии, экономике и менеджменту

www.socionet.ru - портал по общественным наукам

www.soc.pu.ru – электронный ресурс социологического факультета Санкт-Петербургского государственного университета

www.soc.pu.ru/publications/jssa/ - журнал «Социология и социальная антропология»

www.wciom.ru –официальный сайт ВЦИОМ

www.gks.ru – официальный сайт Росстата

www.worldbank.org.ru/rus/group/ - сайт Всемирного Банка

www.rags.ru/node/537 - журнал «Социология власти»

www.top-personal.ru – журнал «Социология управления»